

Nr 156. Interpellation av Stefan Lundkvist (SD) om historieundervisningen i Uppsala kommun
(KSN-2011-0362)

Kommunfullmäktige

Interpellation

Till ordföranden i barn- och ungdomsnämnden
Uppsala är en kommun med en anmärkningsvärt anrik och stolt historia. För den historieintresserade finns djupa källor att ösa ur rörande ämnena religion, kultur, statsskick och diplomati, arkitektur, botanik och inte minst akademi. Som ärkestift och säte för ärkebiskopen kan Uppsala betecknas som "Sveriges kristna huvudstad". Många är de kungar som haft sin utsikt från Uppsala slott, vissa har till och med sin sista vila här, vare sig det handlar om domkyrkans kor eller en hög utanför stan. Nordens äldsta universitet har genom århundradena både påverkat och lyft Uppsala stad, kommun och hela Sveriges land. Detta är bara ett axplock av vad vår stads historia rymmer. Det går att skriva aldrig så många doktorsavhandlingar om detta.

Denna interpellation syftar dock till att lyfta frågan om hur Uppsala kommuns skolbarn ges möjligheten att tillgodogöra sig dessa historiska kunskaper på ett adekvat sätt. Historia och kultur är i sig tillräckligt intressant för att lyfta fram som ett prioriterat område, men när det gäller våra yngre generationer och således vår framtid finns ytterligare skäl att säkerställa att kunskaperna om staden och befolkningens historia inte går förlorad. Av historien lär vi oss nämligen att tolka vår samtid och hitta rätt spår in i framtiden.

Mina frågor till barn- och ungdomsnämndens ordförande blir därför:

1. Hur ser arbetet i dagsläget ut med att säkerställa att Uppsalas elever tillgodogör sig kommunen långa och mångfacetterade historia på ett tillfredsställande sätt?
2. Oavsett svaret på föregående fråga, hur vill du arbeta för att utveckla arbetet med berörda frågor?

Uppsala den 30 maj 2011

Stefan Lundkvist

Svar

1) *Hur ser arbetet ut att säkerställa att Uppsalas elever tillgodogör sig kommunens historia på ett tillfredsställande sätt?*

Sedan 1 juli i år arbetar skolorna i Sverige efter en ny skollag och ny läroplan. Givetvis finns krav att elever skall få god undervisning i historia. Undervisningen i ämnet skall ge en insikt om att det förflutna präglar vår syn på nutiden och därmed uppfattningen om framtiden. Undervisningen skall ge eleverna förutsättningar att utveckla kunskaper om historiska förhållanden, historiska begrepp och metoder och om hur historia kan användas för olika syften. Detta görs genom tolkning av det förflutna för att förstå sin samtid och få perspektiv på framtiden.

Skolorna följer läroplanen och kursplanerna. Nedan finns några exempel på krav som ställs på vad som ingår i undervisningen. Av dessa exempel kan vi se att kopplingen är stark till historien i närområdet.

Några punkter ur läroplanen för historia:

Att leva i närområdet

- Förutsättningar i natur och miljö för befolkning och bebyggelse, till exempel mark, vatten och klimat.
- Hemortens historia. Vad närområdets platser, byggnader och vardagliga föremål kan berätta om barns, kvinnors och mäns levnadsvillkor under olika perioder.
- Kristendomens roll i skolan och på hemorten förr i tiden.
- Religioner och platser för religionsutövning i närområdet.

Kring forntiden och medeltiden, till cirka 1500

- Norden befolkas. De utmärkande dragen för stenåldern, bronsåldern och järnåldern.
- Nordens kulturmöten med övriga Europa och andra delar av världen genom ökad handel och migration, till exempel genom vikingatidens resor och medeltidens handelssystem.

- Kristendomens införande i Norden.
- Vad arkeologiska fynd, till exempel myntskatter och fynd av föremål från andra kulturer kan berätta om kulturmöten och om likheter och skillnader i levnadsvillkor för barn, kvinnor och män.

Norden och Östersjöriket Sverige, cirka 1500–1700

- Nordens och Östersjöområdets deltagande i ett globalt utbyte, till exempel av handelsvaror, språk och kultur.
- Det svenska Östersjöriket. Orsakerna till dess uppkomst och konsekvenser för olika människor och grupper runt Östersjön. Migration till och från samt inom det svenska riket.

Ökat utbyte och jordbrukets omvandling, cirka 1700–1850

- Sveriges och Nordens ekonomiska och kulturella globala utbyte, till exempel i form av järnexport och genom resor till Asien.

Hur historia används och historiska begrepp

- Exempel på hur forntiden, medeltiden, 1500-talet, 1600-talet och 1700-talet kan avläsas i våra dagar genom traditioner, namn, språkliga uttryck, byggnader, städer och gränser.
- Hur historiska personer och händelser, till exempel drottning Kristina, Karl XII och häxprocesserna, har framställts på olika sätt genom olika tolkningar och under skilda tider.
- Tidsbegreppen vikingatiden, medeltiden, stormaktstiden och frihetstiden samt olika syn på deras betydelse.

Uppsalas historia utgör en stor del av Sveriges historia varför de lokala kopplingarna blir många.

Ett särskilt arbete att säkerställa att undervisningen i historia sköts i enlighet med kraven anser jag inte behövs, men det är alltid viktigt att lärare kompetensutvecklas och att undervisningsmetoderna utvecklas. Detta är en uppgift som skollagen lägger på skolorna. Enligt skollagen skall det pedagogiska arbetet vid

en skolenhet ledas och samordnas av rektorn, som särskilt skall verka för att utbildningen utvecklas. Rektorn beslutar om sin enhets inre organisation.

2) Hur vill jag arbeta med att utveckla arbetet med berörda frågor?

På den politiska nivån arbetar vi med denna fråga på samma sätt som med andra skolfrågor. Det är främst genom uppföljning av skolans verksamhet som vi ser hur skolorna arbetar. Uppföljningarna är utformade så att högre målpuppfyllelse skall eftersträvas hela tiden. Politikerna har också en roll i att lyfta fram och föra en dialog med eleverna, deras föräldrar och skolans företrädare hur skolan kan utvecklas vidare. Skolorna behöver ständigt utveckla undervisningsmetoderna och lyfta fram de goda exemplen.

Det kan vara på sin plats att klargöra att den politiska nivån inte kan bestämma över det inre arbetet i skolan. Det är rektorns ansvar enligt skollagen. Det politiska ansvaret för utbildningen är att tillse att de kommunala skolorna genomför utbildningen i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Kommunen är inte huvudman för friskolorna.

En god undervisning i Uppsalas mycket intressanta historia ser jag som en självklarhet.

Uppsala den 23 augusti 2011

Cecilia Forss